

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Τρίτη 25 Ιουλίου 2023

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ:

- A1.** α. Λ «τούτων δ' ἐπικίνδυνός ἐστιν ἡ χρῆσις»
β. Σ «φιλοσοφητέον ἄρα ἡμῖν, εἰ μέλλομεν ὀρθῶς πολιτεύσεσθαι καὶ τὸν ἔαντῶν βίον διάξειν ὥφελίμως.»
γ. Σ «οὐτε γὰρ ἄωρος οὐδείς ἐστιν οὐτε πάρωρος πρὸς τὸ κατὰ ψυχὴν ὑγιαῖνον.»
δ. Λ «Ωστε φιλοσοφητέον καὶ νέω καὶ γέροντι»

A2. «τῆς ἐπιστήμης»

- B1.** Ο Αριστοτέλης χρησιμοποιώντας έναν επαγωγικό συλλογισμό καταλήγει σε ένα συμπέρασμα που το εκφράζει με τη χρήση του δεοντολογικού ρηματικού επιθέτου «φιλοσοφητέον ἄρα ἡμῖν» θέλοντας να παροτρύνει όχι μόνο τον βασιλιά της Κύπρου Θεμίσωνα, στον οποίο απευθύνεται, αλλά και κάθε νέο που βρίσκεται σε ηλικία που μπορεί να φιλοσοφήσει.

Αυτή την παρότρυνση τη συνδέει με τον ανθρώπινο βίο, στον πολιτικό και ιδιωτικό τομέα, υποστηρίζει δηλαδή ότι πρέπει να φιλοσοφούμε, αν πρόκειται να είμαστε καλοί πολίτες και να διάγουμε τον βίο μας με ωφέλιμο τρόπο.

Με το απαρέμφατο πολιτεύσεσθαι αναφέρεται στη δημόσια ζωή του πολίτη είτε ασκώντας κάποιο αξίωμα, είτε ζώντας ως απλός πολίτης. Επικεντρώνεται δηλαδή στον τρόπο ζωής μέσα στην πόλη, στη σχέση του ελεύθερου πολίτη με την κοινωνία, στον τρόπο με τον οποίο αυτός εντάσσεται στη δημόσια ζωή.

Με τη λέξη βίος δίνεται έμφαση στον τρόπο ζωής, στην κατάσταση της ζωής, στο πώς βιώνει ο ανθρωπος τη ζωή. Έτσι ενώ η ζωή αποτελεί για τον ανθρωπο ένα υπαρκτικό δεδομένο, ο βίος του υπόκειται σε διερώηση, διαμόρφωση και επιλογή. Η ζωή είναι μία, αλλά οι επιλέξιμοι βίοι πολλοί. Κατά προέκταση, ο ανθρώπινος βίος ατομικός και συλλογικός, γίνεται

αντικείμενο φιλοσοφικής μελέτης. Και η φιλοσοφία ορίζεται ως τέχνη του βίου.

B2. 1-γ, 2-α, 3-ζ, 4-στ, 5-δ

B3. 1-Λ, 2-Λ, 3-Λ, 4-Σ, 5-Σ

B4. Ο φανταστικός ποιητής Ιάσωνας Κλεάνδρου υποφέρει λόγω των γηρατειών του. Νιώθει τόσο το σώμα όσο και την ψυχή του ότι γερνούν και ότι ο θάνατος πλησιάζει σταθερά. Θεωρεί λοιπόν, όπως και ο Επίκουρος πως τα γηρατειά είναι πηγή πόνου. Ο ποιητής Ιάσωνας Κλεάνδρου καταφεύγει στην ποίηση, τη φαντασία, τις λέξεις για να μπορέσει να καταπραΰνει την πληγή. Απευθύνεται στην ποίηση και την παρακαλεί όχι να τον θεραπεύσει, αλλά να τον κάνει «να μην νοιώθεται η πληγή». Αναζητά δηλαδή μια προσωρινή λύση μέσα από την ποίηση – για λίγο – καθώς αδυνατεί να τον βοηθήσει μόνιμα και σταθερά.

Ο Επίκουρος, προστρέχει στη φιλοσοφία. Υποστηρίζει πως μέσω της φιλοσοφίας όχι απλώς ο πόνος καταπραΰνεται, αλλά αντιμετωπίζεται αποτελεσματικά. Μέσα από το οξύμωρο σχήμα υποστηρίζει πως τόσο οι νέοι όσο και οι γέροι θα πρέπει να φιλοσοφούν: ο ένας ώστε καθώς γερνά να παραμένει νέος μέσα στα αγαθά – από ευγνωμοσύνη για όσα έγιναν – ο άλλος, αν και νέος να είναι συνάμα ώριμος απαλλαγμένος από το φόβο για όσα θα γίνουν (ώστε φιλοσοφητέον ... μελλόντων). Θεωρεί δηλαδή πως η φιλοσοφία οδηγεί στην απονία, στην αταραξία, στην ψυχική γαλήνη καθώς απαλλάσσει τον άνθρωπο από το φόβο για τη φύση, τους θεούς, τον θάνατο και τον πόνο και τον μαθαίνει να βρίσκει τα όρια του πόνου και της ηδονής. Άρα, ο σκοπός της είναι διπλός τόσο θεραπευτικός όσο και διδακτικός.

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ:

Γ1. Γιατί μου φαίνεται πως είναι καλύτερο να μιλήσω γι' αυτά, βλέπω όμως εσάς να δυσανασχετείτε περισσότερο με αυτούς που σας κατακρίνουν παρά με αυτούς που έχουν γίνει υπαίτιοι για τις συμφορές. Αλλά όμως, θα ντρεπόμουν, αν φαινόμουν πως φροντίζω περισσότερο για τη δική μου υπόληψη παρά για τη σωτηρία του λαού. Χρέος δικό μου και αυτών που ενδιαφέρονται για την πόλη είναι να επιλέγουμε όχι τους πιο ευχάριστους λόγους αλλά τους πιο ωφέλιμους. Και σεις πρέπει πρώτα – πρώτα αυτό να γνωρίζετε, ότι δηλαδή για τις αρρώστιες του σώματος οι γιατροί έχουν βρει πολλά και κάθε είδους φάρμακα, για τις ψυχές που είναι άρρωστες και είναι γεμάτες με κακές επιθυμίες δεν υπάρχει άλλο φάρμακο από τον λόγο που τολμά να επικρίνει αυτούς που σφάλλουν.

Γ2. Σύμφωνα με τον Ισοκράτη για τις ασθένειες του σώματος έχουν βρει οι γιατροί πολλά και κάθε είδους φάρμακα, για τις ψυχές όμως που είναι άρρωστες κ' είναι γεμάτες κακές επιθυμίες δεν υπάρχει άλλο φάρμακο παρά ο λόγος που επικρίνει αυτούς που σφάλλουν. Θεωρεί, λοιπόν ότι είναι γελοίο να υπομένουν οι άνθρωποι τις καυτηριάσεις και τις εγχειρίσεις των γιατρών για να γλιτώσουν από τους πόνους, ενώ από την άλλη αποδοκιμάζουν τους λόγους προτού να γνωρίσουν αν έχουν τέτοια δύναμη ώστε να ωφελήσουν τους ακροατές.

Γ3. α)

τῆς πόλεως	τῶν λόγων	τῶν θεραπειῶν	τῶν καύσεων
τῇ πόλει	τοῖς λόγοις	ταῖς θεραπείαις	ταῖς καύσεσι

τῶν τομῶν

ταῖς τομαῖς

β) ἔχουσι – ἔχωσι – ἔχοιεν – ἔχόντων – ἔχειν – ἔχων, ουσα, ον
ἀμαρτάνονται – ἀμαρτάνωνται – ἀμαρτάνοιντο – ἀμαρτανέσθων –
ἀμαρτάνεσθαι – ἀμαρτανόμενος, η, ον

Γ4. α) τῆς δόξης= αντικείμενο στο φροντίζων

ύμᾶς= υποκείμενο στο γιγνώσκειν

γιγνώσκειν= υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα δεῖ, τελικό απαρέμφατο

θεραπεῖαι= υποκείμενο στο εὔρηνται.

Γ4. β) Υπόθεση: εἰ φανείην (εἰ + ευκτική)

Απόδοση: αἰσχυνθείην ἄν (δυνητική ευκτική)

Είδος: Απλή σκέψη του λέγοντος

Γ4. γ) Δευτερεύουσα ειδική. Συντακτικά λειτουργεί ως επεξήγηση στο τούτο.

Δευτερεύουσα τελική. Συντακτικά λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού.

Δευτερεύουσα συμπερασματική. Συντακτικά λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός αποτελέσματος.